

Harvaan asuttujen alueiden turvallisuus kansallisena tavoitteena

Kajaani 16.2.2010

Tarja Mankkinen

Sisäasiainministeriö

Sisäisen turvallisuuden ohjelma

- **Arjen turvaa, Vnp 2004:**
 - Harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelujen varmistaminen
- Ministeriöiden ja lääninhallitusten yhteistyönä harvaraportti
 - Harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelut, SM julkaisu 39/2006

Lääninhallitukset liikkeelle

- Esim. Lapin lääninhallituksen vahva ote alueellisen yhteistyön edistäjänä ja koordinoijana
- Toimijat yhteen, huomattiin
 - Toimijoita paljon
 - Yhteisiä tavoitteita
 - Tehdään samoja asioita, miksi ei tehdä yhdessä
 - Resursseja enemmän yhdessä kuin erikseen

- **Turvallinen elämä jokaiselle, Vnp 2008**
 - Tuetaan **yhteisöllisyyttä** lisäämällä viranomaisten ja järjestöjen välistä yhteistyötä, edistetään kylätoimintaa, uusia palvelujen tuottamismuotoja
 - **Järjestöt** mukaan paikalliseen turvallisuussuunnitteluun
 - Liitetään kyläsuunnitelmiin **kylien turvallisuussuunnitelmat**
 - Varmistetaan **harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelut**

Paljon asioita käynnissä

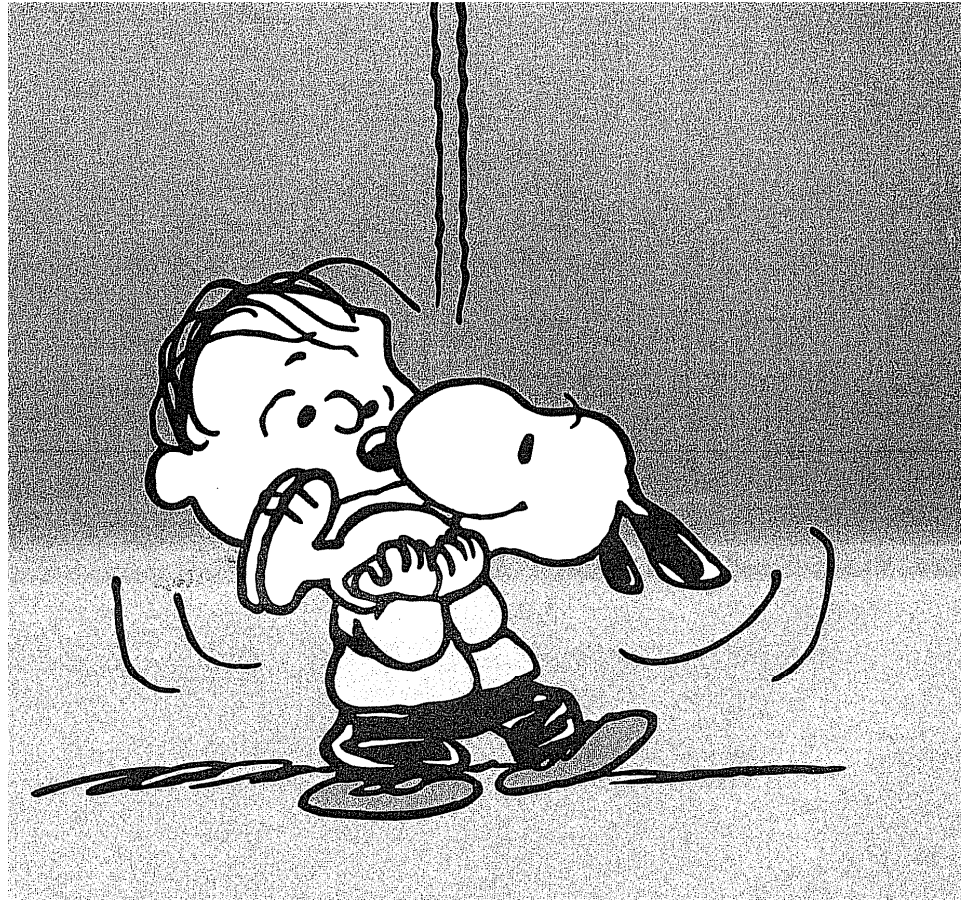
- **Kylätoimijat** aktiivisesti liikkeellä
- **Järjestöt**
 - Työkirja (suositus) miten osallistua turvallisuussuunnitteluun valmistumassa
 - Koulutus syksyllä 2009, vastaava kylätoimijoille 2010?
- **SM: operatiivisen yhteistyön** kehittäminen harvaan asutuilla alueilla
- **Tilanneraportti** SM julkaisu 20/2009
- Käynnissä olevat alueelliset hankkeet
 - Lappi, Pudasjärvi, Kainuu.....
 - Auraavat latua jatkolle

Harvaan asutuilla alueilla

- Hyvinvointi - turvallisuus - elinvoimaisuus
 - Järjestys voi olla myös toinen...
- Alueiden omat voimavarat käyttöön
 - Ei tarkoita sitä, että viranomaisten vastuu vähenee

Turvallisuutta on tietää, että joku ottaa vastaan, jos satut putoamaan

Kyläsuunnitelmasta

Ohjeita kyläsuunnitelman laatimiseen*

Kyläsuunnitelma on lyhyt ja naseva yhteenveto **kylän yhteisistä päämääristä.**

Kyläsuunnitelman tavoitteena on aktivoida kyläläiset **yhteiseen kehittämiseen** ja tuottaa kyläsuunnitelmassa **yhteinen tahto esille.**

Kyläsuunnitelma **ohjaa kylän kehittämistä** ja **tavoitteena on saada osaksi**

kuntasuunnitelmaa ja laajemminkin osaksi maakunnallista kehittämisohjelmaa

Kyläsuunnitelman punaisena lankana pitää olla **tekemisen ilo.**

Turvallisuussuunnitelma osana kyläsuunnitelmaa

- Liitetään kyläsuunnitelmaan turvallisuutta koskeva osa, jossa sovitaan
 - **Mihin** turvallisuusasioihin puututaan/voidaan puuttua kylällä
 - **Miten** se tehdään
 - **Aikataulu**, jos tarpeen
 - Ketkä ovat **mukana**, ketkä ovat **vastuhenkilöitä**
 - Mitkä ovat asioita, jotka saatetaan kunnan turvallisuussuunnitteluun käsiteltäväksi
 - Tavoitteena saada **kyläläisten ääni** kuuluviin

Turvallisuussuunnitelmat

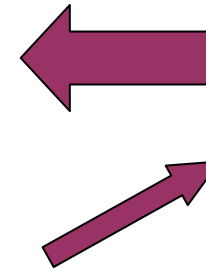
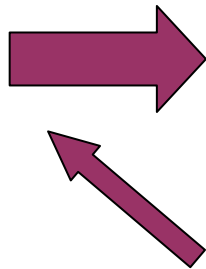
Yhteiskunnan turvaa

Arjen turvaa

MAAKUNTA

KUNTA

KYLÄ

JÄRJESTÖT
ELINKEINOELÄMÄ

Viranomaistoiminta
painottuu

Kansalaistoiminta
painottuu

Sisäisen turvallisuuden ministeriryhmä 26.11.2009, päätös

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä sisäisen turvallisuuden ohjelmasta 8.5.2008 on päätetty toimenpiteestä, jonka mukaisesti

kyläsuunnitelmiin liitetään kylien turvallisuussuunnitelmat, jotka vuorostaan liitetään osaksi laajempia paikallisesti ja alueellisesti laadittavia turvallisuussuunnitelmia.

Lapissa on käynnistynyt Taatusti turvassa -hanke, jossa kylien turvallisuussuunnittelua kehitetään.

Sisäasiainministeriö valmistelee yhteistyössä hankkeen kanssa mallin kylien turvallisuussuunnitelmaksi sekä kuvauksen siitä, miten kylien turvallisuussuunnitelmat voidaan liittää laajempiin kunnallisiin ja maakunnallisiin turvallisuussuunnitelmiin. Mallisuunnitelma valmistellaan kevään 2010 aikana.

Omatoimisen turvallisuuden edistäminen

- Kylien turvallisuussuunnitelmat osa tätä työtä
- Miten viranomaiset voivat tukea ihmisten omatoimista varautumista?

Turvallisuutta on oppia taitoja, joita sinulta odotetaan

Sisäisen turvallisuuden ministeriryhmä

26.11.2009, päätös

Omatoimisen varautumisen merkitys korostuu harvaan asutuilla alueilla. Viranomaisten tulee tukea omatoimista varautumista käytettävissä olevilla keinoilla. Aluehallintovirastojen strategisessa tulossopimuksessa on asetettu tavoitteeksi, että aluehallintovirastot tehostavat ennalta estävää työtä ja huolehtivat ihmisten turvallisuudesta muuttuvissa olosuhteissa. **Omatoimisen varautumisen edistämiseksi aluehallintovirastot laativat yhteistyössä poliisitoimen ja pelastustoimen sekä järjestöjen kanssa omatoimisen varautumisen alueellisen kehittämissuunnitelman.** Suunnitelman tulee olla konkreettinen ja sen tulee sisältää menettelyt ja toimintamallit, joiden mukaisesti aluehallintovirastot, poliisi- ja pelastustoimi sekä järjestöt yhteisesti edistävät omatoimista varautumista alueella. Pysyvästi alueella asuvien ihmisten lisäksi omatoimisen varautumisen kehittämissuunnitelmassa tulee ottaa huomioon myös alueella tilapäisesti oleskeleva väestö, kuten kesäasukkaat. Suunnitelmat valmistuvat 1.11.2010 mennessä.

Sisäisen turvallisuuden ministeriryhmä

26.11.2009

- Harvaan asutuilla alueilla koetaan varsin laajasti **pelkoa tulipalosta**, sillä nopean avun saaminen saattaa kestää kauan. Tulipalojen aiheuttamia vahinkoja voidaan rajoittaa merkittävästi tehokkaalla alkusammutuksella. Asukkaiden ja maatilojen omatoimisen varautumisen merkitys korostuu. Viranomaiset voivat tukea omatoimista varautumista tulipaloihin esimerkiksi järjestämällä alkusammutuskalustoa asukkaiden käyttöön. Alueelliset pelastuslaitokset varmistavat, että harvaan asutuilla alueilla on toimintamallit tulipaloihin varautumiseksi kunnossa ja päivitettyt.

Aluehallintovirastot

Mahdollisuus kehittää yhteistyötä viranomaisten, järjestöjen ja elinkeinoelämän välillä.

Mahdollisuus edistää laajasti hyvinvointia, elinvoimaisuutta ja turvallisuutta alueella.

Mahdollisuuden käyttö vaatii työtä ja uudenlaista ajattelua.

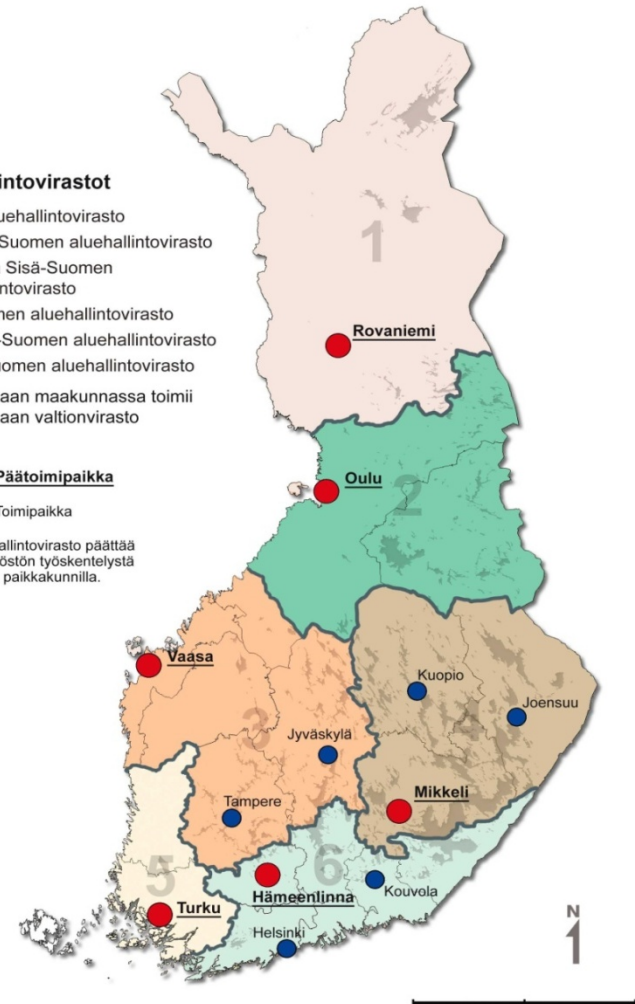
Aluehallintovirastot Päätoimipaikat ja toimipaikat

Aluehallintovirastot

1. Lapin aluehallintovirasto
 2. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
 3. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
 4. Itä-Suomen aluehallintovirasto
 5. Lounais-Suomen aluehallintovirasto
 6. Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- Ahvenanmaan maakunnassa toimii Ahvenanmaan valtionvirasto

- **Päätoimipaikka**
- Toimipaikka

Aluehallintovirasto päättää henkilöstön työskentelystä muilla paikkakunnilla.

Aluehallintovirastojen tehtävät sisäisen turvallisuuden **edistämisessä**

- Aluehallintovirastot osallistuvat sisäisen turvallisuuden ohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen
- Aluehallintovirastot tehostavat osaltaan ennalta ehkäisevää toimintaa
- Aluehallintovirastot huolehtivat osaltaan ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuudesta muuttuvissa oloissa

Sisäasiainministeriön linjaukset

- Sisäisen turvallisuuden poikkihallinnolliset asiat **AVI:n ylijohdajan vastuulla**
- Ylijohdajalla myös varautumisen ja kriisijohtamisen koordinaatio
- SM tekee toiminnalliset tulossopimukset **AVI:n kanssa laajasti**, ei vain varautumisen ja pelastustoimen yksikön asioista

Sisäisen turvallisuuden tulostavoitteet

- **Organisoidaan sisäisen turvallisuuden poikkihallinnollinen yhteistyö** aluehallintovirastossa.
- Luodaan menettelyt, joilla **varmistetaan yhteistyö** aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa sisäisen turvallisuuden asioissa.
- **Tuetaan paikallista turvallisuussuunnittelua** järjestämällä koulutustilaisuuksia, kokoamalla seuranta- ja muuta tietoa paikallisessa turvallisuussuunnittelutyössä käytettäväksi sekä osallistumalla alueellisen sisäisen turvallisuuden tilannekuvan kehittämiseen ja ylläpitoon. Paikallisen turvallisuussuunnittelutyön painopisteenä on **väkivallan ja tapaturmien määrän vähentäminen ja alkoholihaittojen torjunta**.
- **Koordinoidaan, yhteen sovitetaan ja edistetään** viranomaisten, järjestöjen ja elinkeinoelämän välistä alueellista sisäisen turvallisuuden yhteistyötä.
- Edistetään informaatio-ohjauksella kuntien työn painopisteen siirtymistä **korjaavasta työstä ennalta ehkäisevään työhön**.
- Varmistetaan oppilaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen turvallisuutta koskevien valtakunnallisten ohjeiden toimeenpano ja ohjeiden edellyttämät yhteiset harjoitukset.

